

Tajvan és Magyarország agrárértékesítési partnerséget köt

Tajvan és Magyarország együtt fognak dolgozni, hogy fejlesszék mezőgazdasági termékeik exportját, mondta a Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Ügynökség (AFA) június 11-én.

A közelmúltban kötött megállapodás alapján Magyarország tranzitpontként szolgál Tajvan orchideaexportja számára az európai piac felé, mondta az AFA főigazgatója, Chen Chien-pin.

Cserébe Tajvan libatermékeket vásárol majd Magyarországtól, hogy kiegészítse hazai termelését, amelyre az idei madárinfluenza járvány jelentős hatással volt, mondta Chen.

Az év kezdete óta Tajvannak több ezer libától kellett megszabadulni, hogy megpróbálja megfékezni a madárinfluenzát, ami a hazai piacon jelentkező libahiányhoz, és felnyomott árakhoz vezetett.

Tajvan tavaly 205 tonna libát importált Magyarországtól a Mezőgazdasági Tanács

(COA) statisztikái alapján, ami az AFA működésének felügyeletét végzi. Magyarország mindeközben több mint 120 millió USD értékű Phalaenopsis orchidea bimbót és hozzá kapcsolódó terméket importált Tajvanról, mutatják a COA adatok. Az új együttműködési megállapodás keretében Magyarország Tajvan mezőgazdasági termékeinek ugródeszkájává válik az európai piac felé, míg Tajvan kapuként szolgál majd Magyarország mezőgazdasági termékeinek az ázsiai piachoz, mondta Chen.

Hozzátette, hogy a két fél reméli, hogy együttműködésüket mezőgazdasági befektetések, nyers mezőgazdasági alapanyagok és friss gyümölcs kereskedelmével bővíthetik majd.

A tajvani lepkeorchidea múltja és jövője

*Chang Chiung-fang írása
Taiwan Panorama*

Ahogy eddig is, az idei (szám szerint a 12.) Nemzetközi Tajvani Orchidea Kiállítás a tajvani Houbiban került megtartásra, március közepén. Tíz nap alatt a show 220 000 orchidea rajongót vonzott több mint 26 országból, és 303,8 millió USD-nek megfelelő bevételt generált, amely megalapozta jövő évi helyét a naptárban.

Chang Chiung-fang

A K+F a virágzó ipar záloga

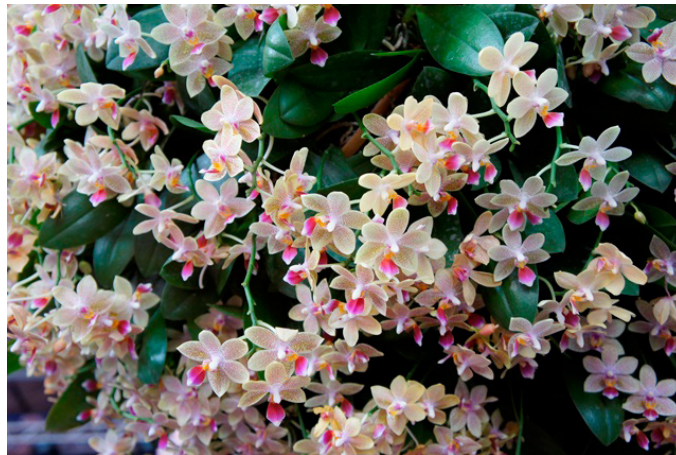
Az esemény egy adott téma, a „boldogság” köré rendeződött. Tajvan 250 legjövődélmezőbb lepkeorchidea-fajtáinak (phalaenopsis) bemutatása mellett 952 növény részvételével versenyt rendeztek – az ecuadori „majomarcú orchidea” (*Dracula simia*) különösen nagy érdeklődésnek örvendett a Majom Évében. Az NCKU (National Cheng Kung University) által debütáló „Clever Schemer” orchideák, valamint

az NTU (National Taiwan University) „Honey Snow” nevű, első sikeresen nemesített fehér oncidiuma is komoly visszhangot kapott.

Tajvan a világ egyik legnagyobb orchidea-exportőre, meghaladván az évi 130 millió USD-nek megfelelő értékű bevételt. Ez az ország virágexportjának 70 százalékát teszi ki. Nem véletlen, hogy ami a kutatási kedvet érinti, a lepkeorchideák messze kiemelkednek a többi virág közül.

„A tudományos háttér létfontosságú az iparnak” – mondja Chen Hong-hwa, az NCKU-n működő Orchid R&D Center elnöke. „Ahogy a holland tulipán és az izraeli rózsa esetében, melyek kereskedelmi sikerüket nagyrészt a kutatásoknak köszönhetik, a tajvani orchideaipar is hasonló, országos szintű együttműködés elvén alapul”. Nemrégiben számos tudományos siker született. Yeh Kai-wun, az NTU professzora nemesített egy új színű oncidiumot. Genetikai manipuláció következtében létrehozta a fehér oncidiumot, azaz a „Honey Snow”-t. Mindeközben Yang Chang-hsien, az NCKU alelnöke egy új technológiát fedezett fel, amellyel az orchideák szirmának peremét lehet változtatni. Végül Chan Ming-tsair, az Academia Sinica tudományos segédmunkatársa kimutatta, hogy a gének összefüggésben állnak a virágzás idejével. Megfelelő manipulációval korábban is előidézhető a virágzás.

Chang Chiung-fang

Chang Chiung-fang

A pillekosbor génrendezése

Az NCKU 20 éve alapított orchideaközpontja 2009 és 2014 között egy nemzetközi programban vett részt, amely sikeresen visszafejtette a Pillekosbor (*Phalaenopsis equestris*), egy tajvani őshonos lepkeorchidea génállományát.

„A *Phalaenopsis equestris* a világ első teljesen visszafejtett génállományú orchidea a világon”. Chen Hong-hwa elmeséli, hogy az ötéves projektben 13 különböző intézménnyel működtek együtt Belgiumtól Franciaországon át egészen a szárazföldi Kínáig, aminek során sikeresen feltérképezték a növény genom-térképét, mely összesen 29,431 gént számlál. Miért épp a Pillekosbor?

„Miután ez egy igen kicsi orchidea, amely gyorsan növekszik, ideális választás a kutatáshoz” – Chen kiemeli, hogy az Angol Királyi Kertészeti Társaság 31 031 féle orchideát tart nyilván, ezekből 19 445 a *Phalaenopsis equestris* rokona. Genom-térképének elkészítése meghatározó lesz más lepkeorchideák feltérképezésénél. Dióhéjban, a kutatás azonosította a piros pigmentációt szabályozó géneket. Génmanipulációval piros csíkozás fel- és eltüntethető a növényen. A felfedezés az orchideák egy új fajtáját hívta életre: „Clever Schemer”.

Clever Schemer, új orchida a színen

Hsu Chia-chi, az NCKU doktorandusza és Chen egyik diákja az amerikai *Plan Physiology* c. lapban publikálta úttörő felfedezéseit. Tanulmánya (Three R2R3-MYB Transcription Factors Regulate Distinct Floral Pigmentation Patterning in Phala-

enopsis Orchids) azonnal kivívta magának a nemzetközi tudományos közösség figyelmét.

Hsu elárulja, hogy a családjával ritkán találkozik, mert élete nagy részét laboratóriumokban tölti. Diplomaátadója napján édesanyjának egy sajátos orchideát ajándékozott, amelynek a pigmentációját sikeresen módosította, mire anyja megjegyezte: „Nem hittem volna, hogy a fiam ilyen ügyes cselszövő!” Hsu ezt választotta a sokéves kemény munka gyümölcseként megteremtett virágfaj elnevezéseként.

A tökéletes virág

Az illat az orchideakutatás következő fontos témája. Az elegáns és gyönyörű lepkeorchidea általában teljesen illatmentes.

„Ritka az olyan növény, amely mindkettőből a legjobbat nyújtja: virágtól roskadozik és az illata kellemes” – mondja Chen.

Tajvan orchidea nemesítői következetesen kitartanak a keresztezés módjára mellett egy virágokban gazdag, illatozó lepkeorchidea reményében, de a helyzet egyelőre nem túl biztató. Az ígéretesnek tűnő egyedek ugyanis nem adják tovább az illatért és virágbőségért felelős kulcsfontosságú géneket utódaiknak.

„A hibridekkel az a probléma” – kezdi Chen „hogy a fajok kromoszómájának mérete eltér egymástól, nem illeszkedik”. Mélyreható kutatások lefolytatása után

Chen arra a következtetésre jutott, hogy egy szép és illatos orchidea megteremtése hagyományos keresztezéssel szinte lehetetlen küldetés. „Ahhoz, hogy mindkét fronton hibátlan teljesítményt kapjunk, genetikai szinten kell megtalálni a főszereplőket akik felelősek az illatért és szaporára virágzásért”.

Hétköznapi dolgok

Az NCKU orchideaközpontjában biotechnológiát használnak a növények fejlesztéséhez.

„Már rátaláltunk néhány kulcsgénre és intézkedtünk, hogy a szellemi tulajdonjogok tajvani és amerikai védelme biztosított legyen” – tájékoztat Chen. A riport elkészültekor nyolc génkapcsolatot fedeztek

fel, amelynek következtében kétféle illatozást elősegítő eljárás tesztelését kezdték meg biotech cégek közreműködésével, hogy kereskedelmi forgalomba hozható termékek, mint olajok, szappanok, parfümök és arcmaszkok előállítására sor kerülhessen.

Világviszonylatban a tajvani orchidea egyedülállónak számít. „Minden virágnak megvan a maga jelentése, Tajvanon a lepkeorchidea a boldogságot jelképezi”. Chen elárulja, hogy a tajvani lepkeorchidea erőssége a hosszú élettartamban és virágzásában rejlik. A ma-

jomarcú orchidea (*Dracula simia*), a Méhbangó és a Pártáskosbor a világ bármely más pontján nélkülözi a jellegzetes, nagy és kör alakú virágait, amely oly egyedülállóvá teszi a tajvani egyedeket.

Chin Hung-hao

Tajvan kész segíteni a globális menekültválságban: Tsai elnökasszony

Elnöki Iroda

Tsai Ing-wen június 7-én bejelentette, hogy Tajvan a többi ENSZ taghoz hasonlóan kész segítséget nyújtani a globális menekültválság megoldásában, bár nem tagja az ENSZ-nek.

“Nem felejtettük el, hogy míg mi a békét élveztük, más országok lakosai arra kényszerültek, hogy elhagyják otthonaikat, és nekivágnak a kockázatos útnak, hogy háborúk és politikai instabilitás közepette biztonságot keressenek” mondta egy civil szervezetek által szervezett ceremónián, melynek célja egy olaszországi menekülttábor építése. A *Felkelő Emberek Alapítvány*,

és egy, a *Lifestyle Global Enterprise Inc.* bútorgyártó cég alapítója, William Hsieh által létrehozott nonprofit egyesület elindította a “Casa di Love” névre hallgató projektet, hogy menekültszállásokat építsenek a dél-olaszországi Lampedusa szigetén.

A 20,2 km²-es sziget, melynek lakossága 6 304 fő, közel 100 000 menekültet fogadott már be – jegyezte meg Hsieh.

A két tajvani szervezet a tervek szerint 12 millió NTD-t fog költeni az elkövetkezendő három évben, hogy felépítsék a létesítményeket az olasz szigeten, melyek közül az első szállás ősze készülne el.

A két nonprofit szervezet által felajánlott támogatások Tajvan nemzetközi közösségért való aggodalmát fejezik ki, valamint készséget, hogy segítséget nyújtson a világban egyre növekvő menekültválságban, mondta. A tajvani emberek még nagyobb mértékben szeretnék a világ ügyeihez hozzájárulni, és a kormányzat nem fogja ezt figyelmen kívül hagyni, mondta Tsai.

Forrás: Focus Taiwan

A robbanás áldozatainak alacsony száma a tajvani egészségügy érdeme

Ahogy a tajvani egészségügyi dolgozók ellátták a New Taipei City-i Formosa Fun Coast Parkban tavaly júniusban kitört tűzvész sebesültjeit, dicséretet nyert egy, a masszív égési sérülések áldozatainak kezeléséről szóló szimpóziumon, melyet az Európai Bizottság alá tartozó Humanitárius Segély és Civilvédelem tartott május végén.

A tajvani delegáció, melyet Wang Tsung-hsi, az Egészségügyi és Jóléti Minisztérium Orvosi Ügyek osztályának igazgatója vezetett, megosztotta a szigetország tapasztalatait az incidensről, melyben 499-en megsérültek, közülük több mint 200 ember testének több mint 40%-án. 20-nál is többen testük több mint 80%-án megégték. A

tajvani kórházak komoly erőfeszítéseinek köszönhetően mindössze tizenötven veszítették életüket, ami a halálozási arányt "mindössze" 3%-ra csökkenti.

Az elmúlt években számos terrortámadás rázta meg Franciaországot és Belgiumot, melyek során több százan sérültek és haltak meg. Ennyi, hasonló időben bekövet-

Forrás: Taiwan Today, Focus Taiwan

kező incidenshez a helyi kórházak nem tudtak alkalmazkodni, és kénytelenek voltak néhányakat más országokba küldeni. Az azonnali kezelés késleltetése a hiányos orvosi erőforrásokkal együtt pedig 50%-ra nyomta fel az egyébként nagyjából 20%-os halálozási rátát.

A konferenciára több mint 20 európai országból érkeztek, beleértve Belgiumot, Franciaországot, Németországot, Romániát és az Egyesült Királyságot. Tajvan volt az egyetlen nem-európai meghívott.

Tai Hao-chih, a National Taiwan University Kórházának plasztikai sebészeti részlegének vezetője, és a delegáció tagja

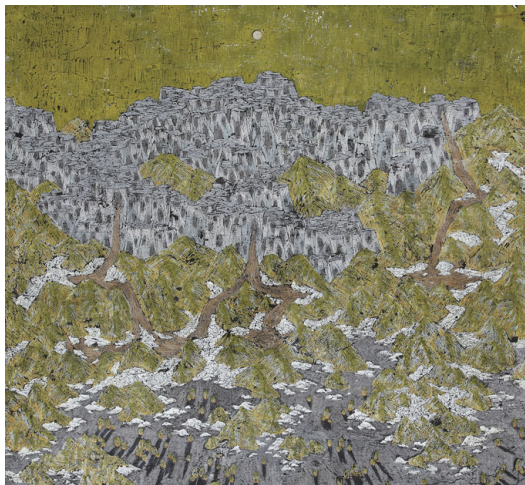
elmondta, hogy a kormányzat számos sürgősségi lépést tett a Formosa Fun Coast Water Park balesetét követően, beleértve a Nemzeti Egészségügyi Biztosítás feltételeinek könnyítését, amely fedezi az égési sérüléseket, illetve nagy mennyiségben importáltak elhunyt emberi- és műbőrt, hogy a kórházak a legjobb erőforrásokkal kezelhessék a betegeket.

Ezenfelül a balesetet követően kórházak Tajvan-szerte azonnal annyi betegágyat biztosítottak, amennyit csak tudtak, hogy befogadják a sérülteket, és kijelölt egészségügyi dolgozókat bíztak meg a gondoskodással, fejtette ki Tai.

Eugene Zhou tajvani művész bemutatkozik a Tatabányai Múzeumban

Eugene 2015-ben végzett a tajvani Nemzeti Kaohsiung Egyetem (National Kaohsiung Normal University) képzőművészeti tanszékén, több díjat is nyert Tajvanon a Kaohsiung díjátadókon, valamint a Nemzetközi Metszet Biennálén, melyet 2014.-ben rendeztek a Kínai Köztársaságban.

Viktor Lois, a Kortárs Művészeti Intézet (Contemporary Art Institute) művészeti igazgatója mondta: „Eugene fiatalon sajátította el egy különleges technikát, mellyel nagyléptékű, gondosan részletezett és modern értelmezést ad a kínai tájképfestészetnek. Ezenkívül, beépíti

munkáiba a 'Tsun' hagyományos kínai festmény egyik lényeges elemét is a kortársi művészeti megjelenítésbe.”

A nagyléptékű kompozíció és az árnyaltan részletezett tartalom kontrasztjával Eugene képes arra, hogy lenyűgözze a nézőt, arra készítetve, hogy óvatosan próbálja megfejteni a festmény jelentését, mely mondása szerint saját életének a megnyilvánulása. Több nemzetközileg ismert művész megjegyezte, hogy munkássága egy jóval idősebb művész érettségét és komplexitását tükrözi, az élet lényegét érintik művei.

Kép: Eugene Zhou tulajdona

Tatabányai Múzeum
Szent Borbála tér 1.
2016. június 17 – július 2.

Ateliers Pro Arts
Horánszky u. 5, Budapest
2016. július 14 – augusztus 3.

Kérdés esetén kérjük írjon a taiwaninfo.hungary@gmail.com e-mail címre

TAIPEI REPRESENTATIVE OFFICE, HUNGARY

1088 Budapest, Rákóczi út 1-3./II.

tro.hu, roc-taiwan.org